

...Vətən eşqim, məhəbbətim qocalmaz

Yüzdə görüşənədək

Mirzəyevlər ailəsi ilə tanışlığımın tarihi otuz ilə yaxın olar. Sovet imperiyasının fitvəsi ilə ermənilər soydaşlarınıza əsrlərlə yaşadıqları ata-baba yurdlarından çıxarırdı. Azərbaycan xalqı imperiyanın siyasetinə qarşı mübarizəyə qalxmışdı. Xalq hərəkatı başlamışdı. Hərəkat zamanı cəsarətli, məntiqli çıxışları ile rəğbat qazanan Valeh bəy adlı cavan oğlanla tanışlığım məni Mirzəyevlər ailəsinə six bağladı. Atası - Polad elinin aşsaqqalı Məhəmməd müəllim, doqquz övladın anası Sultan xanım (indi onlar Allah dərgahındadır), yağıdan bac almaq atəsi ilə yanın qardaşları məndə doğmaлиq və gələcəyə inam hissi yaradırdı. Demə, aşıqların el məclislərində Poladlı Məhəmməd ləqəbi ilə yazan şairdən oxuduqları mübariz ruhlu şeirlərin mülliifi elə Məhəmməd müəllimmiş. (El-oba ona "Mirzəyev müəllim" - deyə müraciət edirdi). Sonralar Məhəmməd müəllimle görüşlərimiz çox oldu. Onun yaradıcılığı ilə bağlı televiziyyada, radioda verilişlər hazırladı. Övladları kitabını çap etdiridilər. Mirzəyevlər ailəsi ilə bu gənə qədər xeyrimiz, şərimiz ayrı olmaz, ailəvi gediş gelişimiz var...

İndi dediklərim bundan sonra deyəcəklərim bir giriş idi. Məqsədim sözümüz bu günlərdə 70 yaşıny qeyd edəcəyimiz, Mirzəyevlər ailəsinin ilk övladı Sabir həkimin üstüne gətirməkdir. Onu tanıyanlar haqqında belə deyirlər: "Etdiyi yaxşılıqdan feyz alan - bizim Sabir həkim".

Dəyər ki, Sizi də Sabir həkimle tanış edim.

Mirzəyev Sabir -1946-ci il, aprel ayının 23-de Dilican Dərəsinin Polad kəndində el aşsaqqalı, maarifpərvər şair "Mirzəyev müəllim" in ailəsində göz açıb. 1962-ci ildə Polad kənd orta məktəbinə fərqlənmə attestatı ilə bitirib. Elə həmin il N. Nərimanov adına Azərbaycan Tibb İstututunun stomatologiya fakültəsinə daxil olub. İstutut bitirdikdən sonra, 1967-69-cu illərdə, Şamaxı rayonunun Göylər kəndində stomatolog, sonra isə baş həkim kimi çalışıb. 1972-ci ildə Azərbaycan Tibb istitutunda "Ortopedik stomatologiya" kafedrasında klinik ordinator, sonra da assistent kimi çalışıb. 1975-ci ildən bu günədək Azərbaycan Tibb Universitetinin stomatoloji klinikasında həkim-ortoped işləyir. Müxtəlif illərdə "Müstəqil Azərbaycan" və "Odlar Yurdu" universitetlərində ixtisası üzrə dərs deyib.

Sabir həkim özündən sonra Bakıya oxumağa gələn Polad elinin cavanlarına, bacı ve qardaşlarına dayaq olub, onların vətənpərvər ziyanlı kimi yetişmesi üçün çalışıb. Ömür-gün yoldaşı Səlimə müəllime ilə birge övladlarını da layiqli vətəndaş kimi təribəyə edib. Qızları Nərgizlə İrade atalarının yolu ilə gedərək həkimlik sənətinini seçiblər. Nərgiz xanım Azərbaycan Tibb Universitetinin dosentidir. İrade isə məşhur kardioloq kimi ad-sən qazanıb. Oğlu Fərhəda gəldikdə, hüquq elmləri doktorudur. Notingem Universitetinin magistraturasını bitirib, Londonun Lester universitetində doktorluq dissertasiyası müdafiə edib. Fərhard Mirzəyev ingiltərəde Beynəlxalq hüquq üzrə doktorluq dərəcəsi alan ilk azərbaycanlıdır. Həzirdə Avropada nüfuz qazanmış Beynə-

xalq hüquq firmasına rəhbərlik edir.

Sabir həkimin yaxşı təbi olsa da, özü-nü şairlər sırasında görməkdən çəkinir. Öz təbiri ilə desək, yeri gələndə uydurur. Klasik şairlərin, atası Poladlı Məhəmmədin şeirlərinin eksəriyətini əzbərdən bilir. Bu günlərdə riyaziyyat elmləri namizədi Valeh müəllimlə görüşəndə, neçə oldusa, söz yənə də Sabir həkimdən düşdü. Demə, həmişəcəvan Sabir həkim 70 yaşıny haqla-

Bir gözəlin butasıyam.
Ömür, hara tələsirsən?

Yaşamaqdən demə doyub,
Neçə arzu gözdə qoyub,
Məni yori yolda qoyub
Ömür, hara tələsirsən?

Bu dünyadan doymaq olmur
Hər diləyə çatmaq olmur

cə çıxarmağı bacaraq. Toxta görək. Deyəsən, yavaş-yavaş qocalığın həzin mehi səni də kövrəldir...

- Qocalıqla bağlı atamın bir şeiri yadına düşdü:

Papağı düşəndə götürə bilməz,
Bax, onda bitibdir işi qocanın!
Gəlin bəd olanda, oğul bəd övlad,
Bax, onda batibdir başı qocanın.

Səksənə - doxsana yaşı çatmaya,
İqbali dolaşib bəxti yatmaya,
Öskürəndə gəlin, qız oyatmaya,
Deməsinlər qara yaşı qocanın.

Qocalıqda adam ayrı hal olur,
Qədd əyllir, bel bükülür "dal" olur,
Dinməsə bəd, dinsə qalmaqla olur,
Gəlməz cavanlardan xoşu qocanın.

Ürəyi döyüñər, iş görə bilməz,
Gözüñə tor gələr, çəpəyin silməz,
Ürəkdən şad olmaz, danişib - güləməz,
Açılmaz qabağı, qası qocanın.

Qocalıq bənzəyir bir ötgün gülə,
Məhəmməd dərk eylə sən bili - bili,
Titrək əli tutmaz burnunu sili,
Axar yaxasına yaşı qocanın.

- Həkim, bu şeirdən sonra adam qocalmaq istəmir. Gəl mövzunu dəyişək. İş, güc, dolanışq necədir?

- Dolanışqdan şikayətim yoxdur. Allaha şükür, güzəranımız yaxşıdır, sağlamam, usaqlar yerbəyer olub, nəvələr böyüyür... Belə də, gördüyü kim. Amma, bununla bərabər məni yaşadan xatirələndim. Atalı-analı, elli-obalı xatirələr. Arzuya gələndə, 70 yaşı Sabirin arzusu nə ola bilər? Dilicanna, daim çal-çağırlı doğulduğum torpağna Polad kendinə dönmək... Tələsərsə də, ömürlə əhd-peyman bağışlışam, ailə-usaqla Polada dönənə qədər qocalmaya-cam.

Bir kəsin ki, əhd - İlqarı düz ola,
Qulluq edə halallığa, düz yola.
İstər ömrü əlli ola, yüz ola,
O insanın şan - şöhrəti azalmaz.

Hər övladda namus, qeyrət, ar ola,
Bağ bəsləyə, bağçasında bar ola.
Ər igidi başa düşən yar ola,
O igidin vuran qolu yorulmaz.

Qocalıq, sözə baxmir əzələr,
Bir - birini əvəzleyir qəzələr.
Sabir, sən de, eşidənlər yazarlar,
Vətən eşqim, məhəbbətim qocalmaz.

- Sabir həkim, məqsədim görüşüb 70 illik yubileyini təbrik etmək idı. Özlüyündə sənə veriləsi çoxlu suallar sıralanmışdı. Onlardan az qismine cavab tapdım. Əslində, 70 yaş üçün bu da bəsdi. Qalanını 80-də görüşəndə deyərsən. İnəməm var ki, o zaman səhəbtimizin mövzusu daha nikbin notlarla bitemək. Odur ki, 70-ni təbrik edirəm. Səksəndə, doxsanda, yüzdə görüşəndək.

Sabir həkimin xatirələrini çözəldi:

yirmiş. Təbii ki, həkimlə görüşüb hal-əhval tutmağı özümə borc bildim. Odur ki...

- Sabir həkim, nə var, nə yox... Hara bələ tələsirsən?..

Sabir həkim həmişəki cavanlıq şuxluğunu ilə;

- Elə mən də siz deyəni illərdən soruşram:

Köhlənini çapib belə
Ömür, hara tələsirsən?
Zəhmətimi verib yelə
Ömür, hara tələsirsən?

Çoxaldıqca ağrım-acım
Tez ağardı qara saçım.
Kaş ki, tapılı elacım
Ömür, hara tələsirsən?

Qurbətdədir elim-obam
Tüstülenmir orda sobam.
İnsafırmı həsrət qalam?
Ömür, hara tələsirsən?

Çox görmüşük ölüm-itim,
Bu yara sağala çətin.
Vətən bizsiz, biz də yetim
Ömür, hara tələsirsən?

Tez biçilən bir zəmisən
Sən yelkənsiz bir gəmisən
Sevincə qəmin cəmisən
Ömür, hara tələsirsən?

Duman, çıskin alib dağı
Saraldıbdi bağca - bağlı.
Qaytar mənə keçən çağ!
Ömür, hara tələsirsən?

Mən arzuma çatasıyam
Neçə əldən tutasıyam,

Səni alıb-satmaq olmur.
Ömür, hara tələsirsən?

Sabir, çəkmə qüssə-kədər
Hər yaranan bir gün gedər.
Keçirmə günləri hədər
70-ə çatsa da yaşım
Mən bilərəm, taleh bilar,
Ömür, hara tələsirsən?!

- Cavabında ömür nə dedi?

- Çox söz dedi. Yadında qalan budu ki, insan yetkin doğulmur. İllər onu mükəmməlləşdirir, yetkinliyin yüksək zirvəsinə doğru aparır. Bu tez-gec özünü ağlı itiliyində, arzuların təmizliyində bürüzə verir. Belə adamlarla hamı ünsiyyət bağlamağa can atır. Amma... Bəlkə, deyəcəyim məsələ 70 yaşla bağlıdır. Son zamanlar keçmiş tariximizlə maraqlanıram. Tez-tez özümüzən soruşram, mən kiməm. El-oba vətəndən niyə didergin düşdü. Səbəb nə oldu? Atam danışardı ki, bizi hezə 2700 il bundan əvvəl adı Urartu padışahlarının salnamələrində çəkilən Polad soyunun Şahmarlı qolundanıq. Bu haqda professor Firdun Cəlilovun elmi araşdırımları da var. Polad tayfalarının soy - kökü çox qədimlərə səykənir. Melum olur ki, təqribən dörd min il bundan əvvəl Polad elinin sərhədli Cənubi Azərbaycanın Qaradağ mahalından tutmuş, Göycə gölünün etrafına qədər olan ərazini əhatə edirmiş... Poladlılar mərd olub, ötkəm olub, sərt olub. Bəs, biz niyə belə olduq?.. Günahkar zamanımı, yoxsa tarixin dərslərinən ibret götürməyən bizlər?..

- Həkim, görünür, tarixin dəyirman daşıda özünü üzüdü yeyir... Hətta ən mədəni, ən qoçaq xalqın da təbii nöqsanları olur. Bize qalan odur ki, nöqsanımızdan neti-